Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2018

Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála

Gnó

Gnáthleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

AN ARDTEISTIMÉIREACHT, 2018

GNÓ

GNÁTHLEIBHÉAL

SCÉIM MHARCÁLA

AGUS

FREAGRAÍ A BHFUILTEAR AG SÚIL LEO

Scéim Mharcála agus Freagraí a bhfuiltear ag Súil leo le húsáid leis an Scéim Mharcála.

Agus an scéim mharcála á meas, is cóir na pointí a leanas a chur san áireamh:

- Níl na freagraí a bhfuiltear ag súil leo agus a chuirtear i láthair anseo uileghabhálach. Féadfar marcanna a bhronnadh as aon fhreagraí eile atá ceart.
- I gcuid mhaith cásanna d’fhéadfadh go mbeadh eochairfhrásaí, a chaithfidh a bheith i bhfreagra an iarrthóra le go dtuillfidh sé na marcanna sannta, sna freagraí a bhfuiltear ag súil leo.
- Déantar pointí ábhartha eolais eile a chuirfidh na hiarrthóirí i láthair a mharcáil agus a chúiteamh de réir fiúntais.
- Braitheann na mionsonraí a theastaíonn in aon fhreagra ar an gcomhthéacs agus ar an gcaoi a gcuirtear an cheist, agus ar an líon marcanna atá ar fáil don fhreagra ar an scrúdpháipéar. Ar an ábhar sin, d’fhéadfadh riachtanais athrú ó bhliain go bliain.

AN ARDTEISTIMÉIREACHT: GNÓ – GNÁTHLEIBHÉAL 2018

SCÉIM MHARCÁLA

ROINN 1	100 MARC
FREAGAIR 10 gCEIST – TÁ 10 MARC AG GABHÁIL LE GACH CEIST	

CEIST	SCÉIM MHARCÁLA	IOMLÁN NA MARCANNA
1	An 1ú téarma ceart 1m + 1m + 1m + 1m (4) An 2ú téarma ceart 1m + 1m + 1m (3) An 3ú téarma ceart 1m + 1m + 1m (3)	10
2	**Cúig** fhreagra: @ 2 mharc an ceann	10
3	**Míniúchán:** 10m (4m + 3m + 3m)	10
4	**Dhá** fhocal: @ 5 mharc an ceann	10
5	**Trí** eilimint: 4m + 3m + 3m	10
6	**Ceithre** ríomh: 3m + 3m + 2m + 2m	10
7	**Ceithre** fhreagra: 3m + 3m + 2m + 2m	10
8	**Dhá** fhreagra: @ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	10
9	**Seacht** iontráil: 3 @ 2m + 4 @ 1m an ceann	10
10	**Míniúchán:** 7m (4m + 3m) **Sampla**: 3m	10
11	**Dhá** mhíniú: @ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	10
12	**Trí** thoisc: 4m + 3m + 3m	10
13	**Trí** mhodh: 4m + 3m + 3m	10
14	**Ceithre** thic: 3m + 3m + 2m + 2m	10
15	**Cúig** fhreagra: 3m + 3m + 2m + 1m +1m	10
	Marcanna atá ar fáil	**100**

ROINN 2 – 300 MARC

CUID 1

ÍOSMHÉID: **CEIST AMHÁIN (75 MARC)**

UASMHÉID: **DHÁ CHEIST (150 MARC)**

CEIST 1

(A)	**Dhá** mhíniú:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(B)	**Dhá** mhíniú:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(C)	Freagracht: **Dhá** mhíniú: Dlí Tomhaltais:	3m @ 6 mharc an ceann (3m + 3m) 6m	15
(D)	**Dhá** bhuntáiste:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(E)	**Ceithre** fhoras:	15 mharc (4m + 4m + 4m + 3m)	15
	Marcanna atá ar fáil		**75**

CEIST 2

(A)	Ainmnigh an earnáil: Ainmnigh earnáil eile: Mínigh: Sampla:	5m 2m 4 mharc (2m + 2m) 4m	15
(B)	**Dhá** bhuntáiste:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(C)	**Trí** chúis:	7 marc (5m + 2m) 7 marc (5m + 2m) 6 mharc (5m + 1m)	20
(D)	**Dhá** shampla:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(E)	Míniúcháin:	10 marc (5m + 5m)	10
	Marcanna atá ar fáil		**75**

CEIST 3

(A)	Ríomh: Barrachas nó Easnamh:	10m (2m + 2m + 2m + 4m) 5 mharc	15
(B)	Míniúcháin ar dhifríocht: Samplaí:	5 marc (3m + 2m) 4 marc (2m + 2m) 2 @ 3 mharc an ceann	15
(C)	**(i)** Tír**:** **(ii)** Céatadán**:**	8m 7m	15
(D)	**Dhá** bhuntáiste:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(E)	**Dhá** dhúshlán:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
	Marcanna atá ar fáil		**75**

CEIST 4

(A)	**Trí** thréith:	@ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	15
(B)	**Dhá** mhodh:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(C)	**Dhá** ghné:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(D)	**(i)** **Cúig** riachtanas**:** **(ii)** Breac-chuntas + samplaí:	@ 2 mharc an ceann 2 @ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	20
(E)	**Dhá** chúis:	@ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	10
	Marcanna atá ar fáil		**75**

CEIST 5

(A)	**Ceithre** mhíniú:	@ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	20
(B)	**(i) Dhá** chineál: (ii) Míniúchán:	@ 5 mharc an ceann (3m + 2m) 5 mharc (3m + 2m)	15
(C)	**(i) Dhá** fhreagra:	@ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	10
(D)	**Trí** mhíniú:	@ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	15
(E)	**Dhá** bhuntáiste:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
	Marcanna atá ar fáil		**75**

CEIST 6

(A)	**Dhá** fheidhm:	@ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	10
(B)	Dhá mhodh Dhá mhíniú Dhá shampla:	@ 3 mharc an ceann @ 5 mharc an ceann (3m + 2m) @ 2 mharc an ceann	20
(C)	Cóimheas an Chaipitil Oibre: Cóimheas na Fíorthástála:	9m (3m + 4m + 2m) 11m (3m + 6m + 2m)	20
(D)	**Dhá** chostas:	@ 5 mharc an ceann	10
(E)	**Dhá** Thionscnamh Díolachán:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
	Marcanna atá ar fáil		**75**

CEIST 7

(A)	**(i)** Dhá chéim**:** **(ii)** Dhá shampla:	3 mharc + 2 mharc @ 5 mharc an ceann	15
(B)	**Dhá** fheidhm:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(C)	**(i)** Míniú: **(ii)** Spriocmhargadh:	12 mharc (6m + 6m) 8m	20
(D)	Léaráid:	10 marc (4m + 2m +4m) nó (5 @2m)	10
(E)	**(i)** Míniú: **(ii)** Dhá chéim:	7 marc (4m + 3m) @ 4 mharc an ceann (2m + 2m)	15
	Marcanna atá ar fáil		**75**

CEIST 8

(A)	**Dhá** dhifríocht:	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(B)	Dhá cheannteideal Dhá mhíniú	@ 4 mharc an ceann @ 6 mharc an ceann	20
(C)	**Trí** mhíniú	@ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	15
(D)	**Dhá** ghné	8 marc (4m + 4m) 7 marc (4m + 3m)	15
(E)	**Dhá** dhúshlán:	@ 5 mharc an ceann (3m + 2m)	10
	Marcanna atá ar fáil		**75**

AN ARDTEISTIMÉIREACHT: GNÓ – GNÁTHLEIBHÉAL

FREAGRAÍ A BHFUILTEAR AG SÚIL LEO – 2018

ROINN 1: CEISTEANNA GEARRFHREAGRA 100 marc

C.	Freagraí a bhfuiltear ag Súil leo	Marcanna
1.	**Cad dó a seasann na litreacha seo a leanas?** CCÚT (DIRT) Cáin Choinneála ar Ús Taisce UAP (PIN) Uimhir Aitheantais Phearsanta ÍMAT (PAYE) Íoc mar a Thuillir	**10m** 4 3 3
2.	**Scríobh an focal INFHIONTRAÍ nó an focal FIONTRAÍ i ndiaidh gach ceann de na ráitis seo a leanas chun a chur in iúl cé acu infhiontraíocht nó fiontraíocht atá i gceist iontu.** Sony Infhiontraí Ollscoil Stanford Fiontraí Facebook Infhiontraí Google Infhiontraí O'Connor Fiontraí	**10m** 2 2 2 2 2
3.	**Phríobháidigh Rialtas na hÉireann Bord Gáis in 2014. Mínigh an téarma príobháidiú.** Tagraíonn príobháidiú don rialtas ag díol cuideachta faoi úinéireacht an stáit le cuideachta faoi úinéireacht phríobháideach. Baineann sé le úinéireacht fiontair phoiblí a aistriú chuig úinéirí príobháideacha.	**10m** 4 + 3 + 3
4.	**Roghnaigh na focail chuí chun an abairt thíos a chríochnú.** Is é atá i gceist le **CUMASC** ná dhá ghnólacht ag teacht le chéile dá ndeoin féin chun gnólacht amháin a dhéanamh díobh, agus is é atá i gceist le **COMHGHUAILLÍOCHT STRAITÉISEACH** ná dhá ghnólacht ag obair le chéile ar thionscadal faoi leith agus gan aon athrú a theacht ar úinéireacht na ngnólachtaí.	**10m** 6 + 4
5.	**Anailís LLDB:** 1. *Láidreachtaí* 2. Laigí 3. Deiseanna 4. Bagairtí	**10m** 4 3 3
6.	**Ríomhaireachtaí:** (i) ÁSPC €2,800 (70,000 x 4 / 100) (ii) MSU €2,100 (70,000 x 3 / 100) (iii) Asbhaintí Iomlána €21,790 (iv) Pá a Thugtar Abhaile €48, 210	**10m** 2 + 1 2 + 1 2 2

7.	**Fíor nó Bréagach:**	**10m**
	Cáin ar bhrabúis na cuideachta — BRÉAGACH	3
	Réise rialúcháin — FÍOR	3
	Grúpaí Sainleasa — FÍOR	2
	Ceardchumann — BRÉAGACH	2
8.	**Tabhair breac-chuntas ar dhá chineál gníomhaíocht thionsclaíoch oifigiúil is féidir le ceardchumann a dhéanamh mar chuid d'aighneas caidrimh thionsclaíoch.**	**10m**
	Stailc Oifigiúil – nuair nach dtagann na fostaithe chuig a n-ionad oibre agus go ndiúltaíonn siad a gcuid dualgais oibre a dhéanamh. Tá rúnbhallóid, fógra ceart don fhostóir agus ceadú ICTU i gceist le stailc oifigiúil.	3 + 2
	Oibriú de réir Rialach – nuair nach dtugann na fostaithe ach faoi na poist bheachta atá scríofa ina sainchuntas poist/gconradh fostaíochta. Leanann na hoibrithe rialacha a gconarthaí fostaíochta le 'fuarlitir an dlí'.	3 + 2
	Cosc ar ragobair / Obair go mall – Ní oibríonn fostaithe ach an t-am oibre díreach mar atá sonraithe ina gconarthaí. Diúltaíonn fostaithe uaireanta breise a oibriú. D'fhéadfadh sé sin a bheith ina bhunús le briseadh mór, rud is cúis le horduithe caillte agus le díolacháin chaillte, go háirithe le linn buaic-amanna trádála, e.g. siopa bréagán um Nollaig.	
	Stailc Chomharthach – Stopadh gairid oibre ag na hoibrithe chun aird a tharraingt ar a míshástacht maidir le saincheist. Tugann sé le fios go bhféadfaí gníomhaíocht bhreise níos tromchúisí a dhéanamh mura dtiocfar ar chomhaontú.	
9.	**Déan Meamram ó Mháire de Mórdha, bainisteoir TF, chuig gach bainisteoir rannóg a dhréachtú le meabhrú dóibh gach ball den fhoireann a chur ar an eolas faoin tábhacht a bhaineann le sonraí íogaire a chosaint ar chibear-bhagairtí slándála. Bíodh dáta an lae inniu agat ar an meamram.**	**10m**
	MEAMRAM	
	Chuig: Gach Bainisteoir Rannóige	2
	Ó: Máire de Mórdha	1
	Dáta: 14 Meitheamh 2018	2
	Maidir le: Cosaint sonraí íogaire:	1
	Cuir in iúl do gach ball foirne le bhur dtoil chomh tábhachtach is atá sé sonraí íogaire a chosaint ó chibear-bhagairtí slándála.	2
	Síniú: *Máire de Mórdha* **Teideal:** Bainisteoir TF	1 + 1

10.	**Déan cur síos, agus sampla á thabhairt agat, ar a bhfuil i gceist le cuideachta ilnáisiúnta.** Is éard is cuideachta ilnáisiúnta ann ná gnó a bhfuil a cheanncheathrú i dtír amháin agus a bhfuil go leor oifigí/suíomhanna cuideachta aige ar fud an domhain. e.g. is gnó é Google a bhfuil a cheanncheathrú aige i Stáit Aontaithe Mheiriceá ach a bhfuil oibríochtaí agus oifigí aige i suíomhanna eile cosúil le Baile Átha Cliath.	**10m** 4 + 3 3
11.	**I gcomhthéacs cruinnithe, mínigh na téarmaí clár agus miontuairiscí.** Is liosta é **clár** de na míreanna go léir a phléifear ag cruinniú. Tugann sé ord gnó do chruinniú. Cuireann clár struchtúr ar chruinniú. Is é is **miontuairiscí** cruinnithe ann taifead i scríbhinn ar na rudaí a tharla ag cruinniú. Cáipéisíocht scríofa iad miontuairiscí ar na daoine a d'fhreastail ar chruinniú, na saincheisteanna a pléadh agus na cinntí a rinneadh ag an gcruinniú.	**10m** 3 + 2 3 + 2
12.	**Tosca Táirgeacht:** TALAMH *Saothar* CAIPITEAL FIONTRAÍOCHT	**10m** 4 + 3 + 3
13.	**Cuir in iúl cén modh Caidreamh Poiblí (PR) atá in úsáid:** *Vodafone agus foireann Rugbaí na hÉireann:* Urraíocht *David Beckham agus Mórshiopa H&M*: Tacaíocht Ceiliúráin *Fógra Apple:* Preaseisiúint	**10m** 4 3 3
14.	**Léirigh le tic (✓) sa bhosca ceart, an cineál plean lena mbaineann gach ráiteas thíos faoi uachtar reoite Ben & Jerry.**	**10m**

Ráiteas	Plean Strait-éiseach	Plean Oirbhear-taíochta	Ráiteas Misin	Plean Teag-mhais	Marcanna
Tá sé mar aidhm ag Ben & Jerry rathúnas nasctha a chruthú do gach duine atá bainteach lena ngnólacht: soláthraithe, feirmeoirí, saincheadúnaithe, custaiméirí agus comharsana.			✓		3
Tá sé mar aidhm ag Ben & Jerry leanúint ag cur leis an raon táirgí agus leis na láithreacha atá acu as seo go ceann deich mbliana.	✓				3
Aistreoidh Ben & Jerry chuig foinsí neamhdhéiríochta dá n-uachtar reoite má bhíonn ganntanas bainne ann.				✓	2
Cuirfidh Ben & Jerry leis an raon d'uachtar reoite veigeánach atá acu as seo go ceann sé mhí.		✓			2

15. **Meaitseáil na téarmaí leis na míniúcháin:** **10m**

1.	2.	3.	4.	5.
E	**A**	**F**	**B**	**D**
3	3	2	1	1

10

ROINN 2

CUID 1

CEIST 1

	Freagraí Féideartha	Marcanna
A	**Maidir leis na páirtithe leasmhara seo a leanas i ngnólacht,** (i) mínigh an téarma **fostaí**. Is é is fostaí ann duine a oibríonn do chuideachta i dtáirgeadh earraí nó seirbhísí i gcomhair táille ar a dtugtar pá nó tuarastal. (ii) mínigh an téarma **bainisteoir**. Is é is bainisteoir ann duine atá freagrach as eagraíocht nó grúpa foirne a rialú nó a riaradh.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)
B	**Déan cur síos ar an gcaidreamh a d'fhéadfadh a bheith ag na páirtithe leasmhara seo a leanas le gnólacht:** (i) **Infheisteoir:** Cuireann infheisteoir an t-airgeadas/caipiteal ar fáil a theastaíonn ón ngnólacht/bhfiontraí. Bíonn an t-infheisteoir ag súil le toradh ar an infheistíocht, i bhfoirm díbhinní de ghnáth. (ii) **Soláthraí**: Cuireann soláthraí amhábhair, comhpháirteanna agus earraí críochnaithe ar fáil don ghnólacht. D'fhéadfadh an caidreamh a bheith comhoibritheach nó iomaíoch maidir leis na saincheisteanna seo a leanas; praghas amhábhair, idirbheartaíochtaí, seasamh le conarthaí agus amanna seachadta. Ba cheart don soláthraí táirge ardchaighdeáin a chur ar fáil agus íocaíocht a fháil nuair atá sé dlite.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)

C	**Má cheannaíonn tomhaltóir táirge lochtach, cé atá freagrach – an miondíoltóir nó an déantóir?** **Mínigh do fhreagra agus ainmnigh an dlí a thugann cosaint don tomhaltóir sa chás sin.** Tá an Miondíoltóir freagrach. Nuair a cheannaíonn tusa, an tomhaltóir, táirgí ó mhiondíoltóir, déanann tú conradh leis an miondíoltóir (ní leis an déantóir). Aontaíonn tú le hearraí a cheannach ag praghas áirithe. Má tá an táirge a ceannaíodh lochtach (mura bhfuil sé feiliúnach don chuspóir nó nach bhfuil sé i riocht díola), is é an miondíoltóir, ní an déantóir atá freagrach. Caithfidh an miondíoltóir déileáil le do ghearán agus aisíocaíocht, táirge ionaid nó deisiúchán ar an táirge a thairiscint duit. **Dlí Tomhaltais Ábhartha** – An tAcht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí, 1980.	**15m** 3 6 (3 + 3) 6
D	**Tabhair breac-chuntas ar dhá bhuntáiste don tomhaltóir as cás a thabhairt chuig Cúirt na Mionéileamh**. • **Saor/Costas Íseal:** Ní chosnaíonn sé ach €25 cás a thabhairt chuig Cúirt na Mionéileamh. • **Níl aon Aturnaetha páirteach:** Níl ar an tomhaltóir íoc as ionadaíocht dhlíthiúil. • **Áisiúil:** Éistear cásanna sa chúirt dúiche áitiúil. Éasca a rochtain. Is féidir an t-iarratas a dhéanamh ar líne. • **Réiteach Tapa:** Mar gheall go n-éistear an cás go háitiúil réitítear an gearán go tapa. • **Cóir:** Éisteann breitheamh sa Chúirt Dhúiche an cás; éisteann sé leis an dá thaobh agus tugann sé a bhreith. Tá an breitheamh neamhchlaonta. Dearadh nós imeachta Chúirt na Mionéileamh le déileáil le héilimh suas go dtí €2,000.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)
E	**Liostaigh ceithre cinn d'fhorais ar a dtoirmisctear leithcheal san áit oibre**. • Inscne • Aois • Creideamh • Gnéaschlaonadh • Míchumas • Stádas pósta • Stádas teaghlaigh • Cine • Duine den lucht siúil.	**15m** 4 4 4 3

CEIST 2

	Freagraí Féideartha	Marcanna
A	**(i) Ainmnigh an earnáil den gheilleagar ina bhfeidhmíonn Tógáil JSK Teo.** Earnáil Thánaisteach. **(ii) Mínigh earnáil amháin eile den gheilleagar agus tabhair sampla amháin de ghairm san earnáil sin.** **An Earnáil Phríomhúil:** Tugtar na tionscail eastóscacha orthu chomh maith, baineann siad le hamhábhair a bhaint as acmhainní nádúrtha. Samplaí: Feirmeoir/Feirmeoireacht/Talmhaíocht, Iascaire/Iascaireacht, Foraoiseacht, Mianadóireacht. **Earnáil Threasach:** Is í seo earnáil na seirbhísí, a chuireann réimse leathan seirbhísí ar fáil do na tionscail eile ar fad. Is í seo an earnáil is mó i ngeilleagar na hÉireann. Samplaí: Gruagaire, tiománaí tacsaí, seirbhísí airgeadais, miondíol, teileachumarsáid. *Glac le freagraí cuí eile.*	**15m** 5 2 4 (2 + 2) 4
B	**Tabhair breac-chuntas ar dhá bhuntáiste a bhaineann an geilleagar áitiúil as Tógáil JSK Teo.** • Fostaíocht – cruthóidh obair thógála fostaíocht dhíreach. • Seachthairbhí/Díolacháin Mhéadaithe do ghnólachtaí áitiúla eile – mar gheall ar obair thógála, caithfidh na hoibrithe níos mó airgid i ngnólachtaí áitiúla. • Cuirfidh Soláthraithe Áitiúla agus Soláthróirí Seirbhíse amhábhair agus seirbhísí ar fáil – rud a mhéadóidh díolacháin do ghnólachtaí áitiúla. • Caighdeán maireachtála níos fearr – Beidh caighdeán maireachtála níos fearr ag daoine áitiúla mar gheall ar áiseanna nua a fhorbrófar sa cheantar.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)

C	**Tabhair breac-chuntas ar thrí chúis a ndéanann cuideachtaí ilnáisiúnta cinneadh lonnú in Éirinn.** • **Rochtain ar mhargaí an AE:** saorthrádáil le ballstáit eile an AE. Rochtain ar mhargadh ina bhfuil níos mó ná 500 milliún duine. • **Cáin Chorparáide Íseal (12.5%):** Roghnaíonn cuideachtaí ilnáisiúnta bunú in Éirinn mar gheall go n-íocfaidh siad níos lú cáin ar na brabúis a ghineann siad. Tá ráta cháin chorparáide níos ísle ag Éirinn ar bhrabúis na cuideachta ná mar atá ag tíortha eile na hEorpa. • **Duine den limistéar Euro a labhraíonn Béarla:** Is í Éire an t-aon tír amháin a úsáideann an Euro ina bhfuil an Béarla mar chéad teanga inti. Mar gheall gurb é an Béarla teanga idirnáisiúnta an ghnó, roghnaíonn cuideachtaí Meiriceánacha agus Áiseacha Éire ionas nach mbeidh an oiread deacrachtaí cumarsáide acu. • **Lucht oibre sároilte:** Tallann an lucht saothair. Líon ard céimithe tríú leibhéal ar fáil. • Dreasachtaí **Dheontais an Rialtais** trí GFT Éireann. • **Cuntas Teiste:** Tá cáil bunaithe ag Éirinn mar áit mhaith do ghnólachtaí eachtrach chun a gceanncheathrú Eorpach a lonnú. E.g. Lean cuideachtaí ilnáisiúnta cosúil le Google, Stripe, Twitter Apple agus Facebook agus lonnaigh siad a gCeanncheathrú Eorpach in Éirinn.	**20m** 7 (5 + 2) 7 (5 + 2) 6 (5 + 1)
D	**Tabhair breac-chuntas ar dhá shampla d'iompar eiticiúil ag gnólacht.** • Praghsanna réasúnta a íoc le soláthraithe, conarthaí a chomhlíonadh. • Pá féaráilte a íoc le fostaithe. • Cleachtais atá neamhdhíobhálach don chomhshaol a chur chun cinn, e.g. fáil réidh le dramhaíl. • Faisnéis airgeadais atá macánta agus beacht a thabhairt d'infheisteoirí. • Bheith macánta maidir le botúin. • Táirgí d'ardchaighdeán a chur ar fáil ag praghas féaráilte agus seirbhís iardhíolacháin éifeachtach a chur ar fáil do thomhaltóirí.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)
E	**Mínigh an téarma dliteanas teoranta.** Ciallaíonn **Dliteanas Teoranta** má bhíonn cuideachta féimheach nach bhfuil úinéirí na cuideachta freagrach go pearsanta as fiacha uile na cuideachta – ní chaillfidh siad ach an méid airgid a d'infheistigh siad sa ghnó. Ní féidir sócmhainní pearsanta scairshealbhóirí a ghlacadh chun fiachas a aisíoc. Féachtar orthu mar aonán dlí ar leith don ghnó.	**10m** 5 + 5

CEIST 3

	Freagraí Féideartha	Marcanna
A	**Ón eolas atá tugtha i bhFoinse 1, ríomh Comhordú na nÍocaíochtaí do mhí an Mhárta.** **(i) Comhardú na nÍocaíochtaí:** Easpórtálacha Iomlána €11.0 billiún lúide Iompórtálacha Iomlána €5.8 billiún = Comhardú na nÍocaíochtaí: €5.2 billiún **(ii)** Barrachas nó Easnamh: **Barrachas**	**15m** 2 + 2 + 2 4 5
B	**Mínigh agus tú ag úsáid sampla i ngach cás, an difríocht idir easpórtálacha sofheicthe agus iompórtálacha sofheicthe**. Is earraí fisiceacha iad **Easpórtálacha Sofheicthe** a dhíolann gnólachtaí atá lonnaithe in Éirinn le custaiméirí i dtíortha eile (a dhíoltar le tíortha eile). Samplaí: Feistí leighis, cógaisíocht, táirgí déiríochta atá á ndéanamh in Éirinn agus a dhíolann gnólachtaí atá lonnaithe in Éirinn le tíortha eile. Is earraí a cheannaíonn custaiméirí Éireannacha ó ghnólachtaí atá lonnaithe i dtíortha eachtracha iad **Iompórtálacha Sofheicthe.** Samplaí: Tomhaltóirí na hÉireann ag ceannach carranna ó dhíoltóirí sa Ríocht Aontaithe, nó fíon na Fraince á cheannach ag gnólachtaí Éireannacha ó tháirgeoirí/fheirmeacha fíona sa Fhrainc.	**15m** 5 (3 + 2) 3 4 (2 + 2) 3
C	**Ón eolas atá tugtha i bhFoinse 2,** **(i) Ainmnigh an tír a bhfuil an céatadán is mó d'easpórtálacha an domhain aici.** an tSín **(ii) Ainmnigh an céatadán d'easpórtálacha an domhain a chuireann an AE ar fail.** 16%	**15m** 8 7
D	**Tabhair breac-chuntas ar dhá bhuntáiste atá le baint ag gnólachtaí Éireannacha as easpórtáil laistigh den Aontas Eorpach.** **Níl aon bhac ar an trádáil** – saorghluaiseacht earraí idir tíortha ionas nach mbeidh ar ghnólacht Éireannach aon cháin a íoc. **Airgeadra an Euro** – Ní bhíonn ar ghnólachtaí Éireannacha atá ag díol leis na 18 dtír eile sa limistéar euro a úsáideann an Euro imní a bheith orthu faoi luaineachtaí sa ráta malartaithe. **Bonn mór custaiméara** – Méadóidh an rochtain ar os cionn 500 milliún saoránach AE díolacháin agus brabúis.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)

E	**Tabhair breac-chuntas ar dhá dhúshlán atá roimh ghnólachtaí Éireannacha atá ag easpórtáil chun na Síne.** **Deacrachtaí teanga** – Deacrachtaí margaíochta agus bolscaireachta nuair atá ábhair margaíochta/fógraíochta á n-aistriú. **Difríochtaí cultúrtha** – Ní bheidh táirgí Éireannacha áirithe inghlactha sa tSín. **Deacrachtaí iompair** – Costais iompair mhéadaithe mar gheall ar fhad. Fadhbanna iompair mar gheall ar dhrochaimsir nó saincheisteanna um chaidreamh tionsclaíoch. **Luaineachtaí airgeadra** – D'fhéadfadh meath teacht ar an éileamh ar easpórtálacha Éireannacha mar gheall ar athruithe san airgeadra i.e. de réir mar a láidríonn an euro, laghdaíonn an t-éileamh ar onnmhairí na hÉireann. *Glac le pointí ábhartha i ndáil le:* Deacrachtaí íocaíochtaí, reachtaíocht agus iomaíochas méadaithe ó iomaitheoirí a dhíolann ar chostas íseal.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)

CEIST 4:

	Freagraí Féideartha	Marcanna
A	**Tabhair breac-chuntas ar thrí thréith/scil fiontraíochta a léirigh Michelle.** (Déan tagairt don téacs i do fhreagra) **Duine a ghlacann rioscaí –** D'éirigh sí as a post agus rinne sí a cuid coigiltis a infheistiú in "Bia den scoth ó Dhaoine den scoth". **Nuálach/Cruthaitheach** – Shainaithin Michelle deiseanna nua maidir le foinsiú bia shláintiúil trína gnó féin a bhunú. **Dírithe ar an todhchaí / uaillmhianach** – Bíonn cruinnithe seachtainiúla aici leis an bhfoireann oibre agus d'fhógair sí le déanaí go raibh pleananna aici seirbhís seachadta a thairiscint do chustaiméirí a chláraíonn do bhéile seachtainiúil. **Cinntitheach** – Bhunaigh sí a gnó féin. Muiníneach Úsáideann sí tionscnaíocht *Glac le freagraí cuí eile.*	**15m** 5 (3 + 2) 5 (3 + 2) 5 (3 + 2)
B	**Tabhair breac-chuntas ar dhá mhodh cumarsáide, seachas cruinnithe, a d'fhéadfadh Michelle a úsáid chun cumarsáid a dhéanamh leis an bhfoireann oibre atá aici.** **Ó bhéal:** Fón póca **I scríbhinn:** Clár fógraí, meabhrán, ríomhphost, teachtaireacht téacs, WhatsApp **Amhairc:** Osteilgeoir, na meáin shóisialta.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)
C	**Tabhair breac-chuntas ar dhá ghné de chur chuige na ceannaireachta daonlathaí**. • Tarmligean – creidtear go spreagtar an fhoireann trí fhreagracht as tascanna a thabhairt dóibh. • An fhoireann a bheith páirteach i gcinnteoireacht – an fhoireann a spreagadh trí fhostaithe a bheith páirteach i gcinnteoireacht, muinín as a gcumas. • Cumarsáid leis an bhfoireann – cumarsáid dhéthaobhach – comhairliúchán – lorgaítear ionchur ón bhfoireann. • Pléitear fadhbanna leis an bhfoireann – meas ar thuairim na foirne. • Stíl cheannaireachta níos cuimsithí – i dtéarmaí cinnteoireachta. • Spreagtar an infhiontraíocht • Luachanna saothair a thabhairt don fhoireann trí mholadh, ardú céime, cumhachtú.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)

D	**(i) I do fhreagarleabhar, ainmnigh na riachtanais atá uimhrithe 1-5. (Tosaíochtaí na Riachtanas ag Maslow)** 1 = Riachtanais Bhunúsacha/Fhisiceacha 2 = Riachtanais Slándála/Sábháilteachta 3 = Riachtanais Shóisialta. 4 = Riachtanais Urraime 5 = Riachtanais Féinachtála **(ii) Tabhair breac-chuntas, agus tú ag úsáid samplaí, ar an mbealach ar féidir le bainisteoir riachtanais shóisialta a c(h)uid fostaithe a shásamh.** • Imeachtaí a eagrú don fhoireann • Imeachtaí foirne a eagrú – "laethanta nasctha" • Cumann sóisialta a eagrú le himeachtaí rialta – rugbaí leaiste foirne, siúlóid/fánaíocht foirne • Obair foirne a chur chun cinn • Caitheamh go cóir le gach fostaí agus imeachtaí sóisialta á n-eagrú • Struchtúr eagrúcháin maitríse a roghnú.	**20m** 2 2 2 2 2 5 (3 + 2) 5 (3 + 2)
E	**Mínigh dhá chúis a bhfuil rialú stoic an-tábhachtach do ghnólacht bia.** Baineann rialú stoic lena chinntiú go bhfuil dóthain stoic ag an ngnólacht i gcónaí chun riachtanais an chustaiméara a shásamh. Is éard atá i gceist leis stocáireamh a dhéanamh go rialta, fios a bheith agat cé chomh fada is a thógann athorduithe, fios a bheith agat ar an uasmhéid agus an íosmhéid stoc a theastaíonn i gcónaí. Má dhéantar rialú stoic éifeachtach feicfear: • **Sástacht Custaiméara Mhéadaithe** – níos lú easnaimh táirgí nó easnaimh bia úr. • **Costais laghdaithe** – laghdaítear costais stórála, árachais, slándála agus riaracháin. • **Éifeachtúlacht mhéadaithe** – níos lú earráidí daonna, níos lú stoc as feidhm. • **Sainaithnítear caillteanais stoic trí ghoid**, níos lú mionghadaíochta dá bharr. • **Úsáidfear caipiteal oibre ar bhealach éifeachtúil** – ní shrianfar é le barraíocht stoic. • **Níos lú diomailt** – pléitear in am le earraí somheata agus spriocdháta díola.	**10m** 5 (3 + 2) 5 (3 + 2)

CEIST 5

	Freagraí Féideartha	Marcanna
A	**Mínigh ceithre cinn ar bith de na téarmaí árachais a bhfuil líne fúthu thuas.**	**20m**
	Préimh – an táille a íocann an sealbhóir polasaí leis an gcuideachta árachais as árachas (chun an riosca a chlúdach) Ríomhann an t-achtúire an préimh.	5 (3 + 2)
	Bónas cheal éilimh – laghdú / lascaine sa phréimh do shealbhóir polasaí nár lorg aon chúiteamh, e.g. laghdú 50% in árachas gluaisteáin mura bhfuil éileamh déanta le 5 bliana anuas.	5 (3 + 2)
	Ualú – táille/costas breise a chuirtear leis an mbunphréimh ar pholasaí árachais chun rioscaí níos airde a chlúdach, e.g. bítear ag súil go mbeidh níos mó éileamh ag tiománaithe faoi 25 bliain d'aois agus dá bhrí sin iarrtar orthu préimheanna níos airde a íoc.	5 (3 + 2)
	Polasaí Árachais – is é seo an conradh idir an t-árachaí agus an t-árachóir. Is cáipéis é ina leagtar amach sonraí na rioscaí a chumhdaítear, tréimhse an chumhdaigh, agus na téarmaí agus coinníollacha ar fad sa chomhaontú árachais.	5 (3 + 2)
	Barrachas Polasaí – tagraíonn sé don mhéid airgid gur gá don duine faoi árachas (sealbhóir beartais) a íoc i dtreo na ndamáistí/an éilimh sula bhfaigheann siad cúiteamh as an damáiste ón gcuideachta árachais. Má bhíonn comhaontú ann chun barrachas níos airde a íoc, d'fhéadfaí an phréimh a laghdú.	

B	**(i) Tabhair breac-chuntas ar dhá chineál árachais, seachas árachas gluaisteán.** • **Árachas Réadmhaoine, Foirgneamh & Inneachair** – chun caillteanas airgeadais i bhfoirgnimh agus inneachar a chumhdach i gcás buirgléireachta nó damáiste. • **Árachas Dliteanais Phoiblí** – chun caillteanas airgeadais a chumhdach má ghortaítear duine den phobal san áitreabh. • **Árachas Dliteanais Fostóra** – chun caillteanas airgeadais a chumhdach má ghortaítear ball foirne san áitreabh. • **Árachas um Earraí faoi Bhealach** – chun cumhdach a thabhairt ar earraí a bhféadfaí damáiste a dhéanamh dóibh agus iad á n-iompar chuig custaiméir. • **Árachas um Fhuinneoga Plátghloine** – chun caillteanas airgeadais a chumhdach dá mbrisfí gloine fuinneoige. • **Árachas Dliteanais i leith Táirgí** – chun damáiste a chumhdach dá ngortófaí tomhaltóir a mbeadh táirge de chuid na cuideachta a úsáid aige nó aici. • **Árachas Ráthaíochta Dílseachta** – tugann sé cosaint in aghaidh gadaíocht fostaithe. **(ii) Mínigh an prionsabal árachais 'meon lánmhaith'.** Is éard is Meon Lánmhaith ann prionsabal árachais ina luaitear gur gá don duine/ghnólacht a bhfuil iarratas á dhéanamh acu ar árachas gach ceist a fhreagairt go fírinneach agus gach **fíric ábhartha** a nochtadh agus an fhoirm thogra á comhlánú acu. Cuireann sé seo ar chumas an árachóra an phréimh a ríomh i gceart. Má fhaightear amach gur coinníodh aon fhíricí ábhartha siar, d'fhéadfaí an conradh árachais a chur ar ceal.	**15m** 5 (3 + 2) 5 (3 + 2) 5 (3 + 2)
C	**Mínigh cé acu ualú préimhe nó laghdú préimhe (lascaine) a bheadh mar thoradh ar gach ceann de na freagraí ar an bhfoirm thogra thuas i gcomhair árachas gluaisteán.** 1. Beidh **lascaine** ar an bpréimh mar thoradh ar cheist a haon mar gheall go laghdófar an riosca goidte de bharr aláram/bac dúisithe a bheith ann. 2. Beidh **ualú**/méadú ar an bpréimh mar thoradh ar cheist a dó. Measann cuideachtaí árachais pointí pionóis a bheith ionann leis an iomarca luais, agus baol níos mó timpiste don sealbhóir beartais.	**10m** 5 (3 + 2) 5 (3 + 2)

D	**Mínigh trí cinn ar bith de na téarmaí a bhfuil líne fúthu.** **Tuarastal** Cineál luach saothair nuair a fhaigheann fostaí méid sheasta airgid gach coicís/mí/bliain d'ainneoin uaireanta breise a dhéantar. **Sochar Comhchineáil** Cineál ioncaim neamhairgeadais. Téarma eile air ná peorcais. Tá luach airgeadais an tsochair comhchineáil faoi réir cáin ioncaim. D'fhéadfaí a áireamh ann béilí in aisce, dearbháin lóin, carr cuideachta, fón póca oibre. **Sonraíocht faoin bpearsa** Déantar cur síos anseo ar na cáilíochtaí is ceart a bheith ag an té a cheapfar. Áireofaí anseo cáilíochtaí acadúla, taithí oibre roimhe seo agus saintréithe agus scileanna pearsanta ábhartha. **Oiliúint** Gníomhaíocht eagraithe atá anseo atá dírithe ar an eolas agus na scileanna a theastaíonn do phost áirithe a roinnt. Áirítear le cineálacha éagsúla oiliúna oiliúint ar an láthair oibre agus oiliúint ionduchtaithe.	**15m** 5 (3 + 2) 5 (3 + 2) 5 (3 + 2)
E	**Tabhair breac-chuntas ar dhá bhuntáiste a bhaineann le hobair foirne i ngnólacht.** • Cinnteoireacht níos fearr: má bhíonn saineolas agus taithí níos fearr i suíomh foirne beidh an chinnteoireacht níos fearr. • Meanma níos fearr i measc na foirne: méadaíonn an mheanma i measc na foirne de réir mar a fhaigheann fostaithe sástacht ó oibriú le daoine eile Feabhsaítear caighdeán na hoibre dá bharr. • Caidreamh foirne níos fearr: déanann an fhoireann teagmhálacha maithe le baill eile foirne agus feabhsaíonn sé spreagadh. • Ualach oibre roinnte: cuireann gach ball foirne leis. • Feabhsaítear cumarsáid: teastaíonn cumarsáid mhaith i gcomhair obair foirne. • Cuirtear obair i gcrích níos tapúla: feabhsaítear éifeachtúlacht nuair a bhíonn níos mó daoine ag obair le chéile ar thasc. • Gintear smaointe cruthaitheacha: féadann moltaí smaointe nua a chruthú. • Neamhláithreacht foirne laghdaithe: aithníonn fostaí a oibríonn mar chuid d'fhoireann go mbraitheann an chuid eile den fhoireann air. Eascraíonn táirgeacht níos fearr, neamhláithreacht níos lú as sin.	**15m** 8 (4+4) 7 (4+3)

CEIST 6

	Freagraí Féideartha	Marcanna
A	**Tabhair breac-chuntas ar dhá fheidhm atá ag an bhfógraíocht.** • Eolas a thabhairt do thomhaltóirí maidir le táirge nó seirbhís. • Feasacht a chruthú ar tháirgí agus seirbhísí nua. • Cur ina luí ar chustaiméirí táirgí gnólachta a cheannach seachas táirgí iomaitheoirí. • Muinín a chruthú i dtáirgí agus an fonn lena cheannach. • Meabhrú do chustaiméirí go bhfuil táirgí/seirbhísí fós ann. • Dílseacht branda a chruthú/caidreamh le custaiméirí a fheabhsú. • Díolacháin agus sciar den mhargadh a mhéadú mar thoradh ar na feidhmeanna thuas.	**10m** 5 (3 + 2) 5 (3 + 2)
B	**Mínigh an dá mhodh taighde margaidh agus tabhair sampla amháin de gach modh**. **Taighde Deisce:** Baineann rochtain nó úsáid faisnéise a bailíodh cheana féin le taighde deisce. Taighde tánaisteach atá ann agus d'fhéadfadh sé bheith inmheánach nó seachtrach. Is féidir le taighde deisce faisnéis a chur ar fáil faoi iomaitheoirí agus faoi phatrúin chaiteachais tomhaltóirí. Tá taighde deisce measartha saor, coinníonn sé seo na costais síos, agus cinntítear gnólacht iomaíoch dá bharr. Samplaí de thaighde deisce: an t-idirlíon, tuarascálacha inmheánacha díolachán, tuarascálacha trádála, foilseacháin na Príomh-Oifige Staidrimh, nuachtáin. **Taighde allamuigh:** Is éard atá i gceist le taighde allamuigh ná dul isteach sa mhargadh chun faisnéis ghnó a fháil go pearsanta nó chun faisnéis nua ghnó a fháil. Taighde príomhúil atá ann a dtugtar faoi trí theagmháil dhíreach a dhéanamh le custaiméirí nó le custaiméirí ionchasacha. De ghnáth, bíonn taighde allamuigh costasach agus glacann sé cuid mhór ama, ach tugann sé faisnéis shonrach faoi iompraíocht an spriocmhargaidh. Samplaí de thaighde allamuigh: suirbhéanna, breathnóireacht, ceistneoirí agus painéil chustaiméirí.	**20m** 3 5 (3 + 2) 2 3 5 (3 + 2) 2

C	**Ríomh Cóimheas an Chaipitil Oibre agus Cóimheas na Fíorthástála i dtaca le Bialann Iodálach Genoa.** **Cóimheas an Chaipitil Oibre** Sócmhainní Reatha: Dliteanais Reatha 3 = 84,000 : 42,000 4 = 2 : 1 2 **Cóimheas na Fíorthástála** (Sócmhainní Reatha – Stoc Deiridh) : Dliteanais Reatha 3 = (84,000 – 14,000) : 42,000 6 [= 70,000 : 42,000] = 1.66 : 1 2	**20m** 9 11
D	**Ainmnigh dhá chostas a bheadh ar ghnólacht mar Bhialann Iodálach Genoa.** Pá, Leictreachas, Árachas, Fógraíocht, Cíos, Costais Sheachadta. *Glac le freagraí cearta cuí eile.*	**10m** 5 + 5
E	**Pléigh dhá theicníc a bhaineann le tionscnaimh díolachán a d'fhéadfadh bialann a úsáid chun díolacháin a mhéadú.** • **Laghdú praghsanna/lascainí** – d'fhéadfadh Bialann Genoa laghdú 20% a thairiscint ar laethanta a mbeadh cúrsaí trádála ciúin. • **Ceannaigh ceann amháin, faigh ceann amháin saor in aisce** – d'fhéadfadh Bialann Genoa béile in aisce a thairiscint ar gach béile a cheannaítear, nó trí cinn ar phraghas péire. • **Cúpón ar lascaine don chéad cheannachán eile** – d'fhéadfadh Bialann Genoa dearbháin a thairiscint a bhainfeadh airgead de phraghas an chéad cheannacháin eile a dhéanann an duine. • **Cártaí Dílseachta** – d'fhéadfadh Bialann Genoa béile in aisce a thairiscint ar gach cúig bhéile a cheannaítear. • **Comórtais** – d'fhéadfadh Bialann Genoa comórtais a reáchtáil chun duaiseanna a bhuachan trí a mheáin shóisialta.	**15m** 8 (4+4) 7 (4+3)

CEIST 7

	Freagraí Féideartha	Marcanna
A	**(i) Ainmnigh dhá chéim i saolré táirge thuas, ina bhfuil na díolacháin ag méadú.** Seoladh Fás Aibíocht **(ii) Ainmnigh sampla amháin de tháirge ag céim an tseolta/na tabhartha isteach agus sampla amháin de tháirge ag céim an mheatha.** Seoladh: *Aon sampla ábhartha de tháirge a tugadh isteach le déanaí* e.g. an Kia Sportage nua, an iPhone X. Meath*:* *Aon sampla ábhartha de tháirge fadbhunaithe atá ina tháirge as dáta nó as feidhm anois* e.g. seinnteoirí DVD, an iPhone 4.	**15m** 3 2 5 5
B	**Mínigh dhá fheidhm atá ag pacáistiú táirge.** **Faisnéis a thabhairt:** Tabharfaidh pacáistiú faisnéis thábhachtach cosúil le comhábhair, treoracha, dáta ar chóir nithe a dhíol faoi, rabhaidh. **Tomhaltóirí a Mhealladh/Aird an tomhaltóra a fháil:** D'fhéadfadh pacáistiú tomhaltóirí a mhealladh trí aitheantas láithreach a fháil agus cabhraíonn sé chun an táirge a dhifreáil óna iomaitheoirí. **Cosnaíonn sé an táirge:** Ba cheart go gcosnódh pacáistiú an táirge agus é á iompar agus ba cheart go gcoinneodh sé cáilíocht an táirge.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)
C	**(i) Mínigh an téarma 'spriocmhargadh'.** Is ionann spriocmhargadh agus an grúpa daoine ar a bhfuil an táirge nó an tseirbhís áirithe dírithe. Is féidir spriocmhargadh a shainmhíniú trí aois, leibhéal ioncaim, inscne, suíomh, stíl bheatha. (Daoine a bhfuil na riachtanais chéanna acu). e.g. is iad mná fásta óga spriocmhargadh Topshop. Is iad fir fhásta óga spriocmhargadh Topman. **(ii) Ainmnigh spriocmhargadh do charranna leictreacha.** *Aon sampla ábhartha* • Tiománaithe atá buartha faoin gcomhshaol / custaiméirí éiceabhácha / tomhaltóirí "glasa". • Úinéirí cairr le míleáiste bliantúil íseal agus tiománaithe le húsáid teoranta feithicle. • Cónaitheoirí uirbeacha le húsáid teoranta.	**20m** 12 (6 + 6) 8

<table>
<tr><td>D</td><td colspan="5">Léirigh, agus tú ag úsáid léaráide, bealach dáileacháin amháin a d’fhéadfadh báicéir a úsáid i gcomhair cácaí úrbhácáilte.</td><td>10m</td></tr>
<tr><td></td><td>DÉANTÓIR
⇩
TOMHALTÓIR</td><td>4
2
4</td><td>nó</td><td>DÉANTÓIR
⇩
MIONDÍOLTÓIR
⇩
TOMHALTÓIR</td><td>2
2
2
2
2</td><td>10</td></tr>
<tr><td>E</td><td colspan="5">(i) Mínigh an téarma ‘margaíocht tástála’.

Déantar an táirge a thástáil ar shampla tomhaltóirí féideartha sula dtosaítear táirgeadh iomlán. Féadfar aiseolas ón margaíocht tástála a úsáid chun feabhsúcháin a dhéanamh agus cinnfear anseo ar cheart margaíocht a dhéanamh ar an táirge mar ghnóthas tráchtála iomlán.

(ii) Tabhair breac-chuntas ar dhá chéim eile i bpróiseas forbartha táirge nua.

Giniúint Smaointe:
Ceaptar coincheapa tosaigh don táirge nua go córasach. Cuirtear go leor smaointe san áireamh sula ndéantar cinneadh. Is féidir le foinsí do smaointe a bheith inmheánach nó seachtrach.
Scagadh Táirge:
Anseo, déantar measúnú ar gach smaoineamh do tháirge nua. Déantar gach smaoineamh a scagadh agus fágtar na smaointe neamhphraiticiúla agus do-oibrithe ar gcúl. Fágann sé sin na smaointe is inmharthana le haghaidh tuilleadh scrúdaithe agus forbartha.
Forbairt Coincheapa:
Is é atá i gceist anseo, cuimhneamh ar ghnéithe féideartha an táirge. Sainaithnítear gné uathúil dhíolacháin chun idirdhealú a dhéanamh idir é agus táirgí eile agus chun é a dhéanamh mealltach do chustaiméirí.
Staidéar Indéantachta:
Déantar é seo chun a mheas an bhfuil poitéinseal ag táirge. Fiosraítear cé acu an féidir é a tháirgeadh go teicniúil nó nach féidir (indéantacht táirgthe) agus an mbeidh sé brabúsach nó nach mbeidh (indéantacht airgeadais agus tráchtála). Iarrann sé freagraí ar cheisteanna amhail, cén costas a bheidh ar an táirge a tháirgeadh agus cén t-éileamh a bheidh ar an táirge.
Forbairt Fréamhshamhla:
Baineann an chéim seo le heiseamláir nó múnla de tháirge a fhorbairt. Táirgtear samhail nó samhailghaireas den táirge le fáil amach cé na hábhair atá ag teastáil chun an táirge a dhéanamh. Is féidir é a úsáid leis an táirge a thástáil le fáil amach an bhfuil sé i gcomhréir le caighdeáin áirithe agus le cinneadh a dhéanamh ar na ceartuithe/na feabhsuithe is féidir a dhéanamh sula gcinntear táirgeadh iomlán a thosú.</td><td>15m

7
(4 + 3)

4
(2 + 2)

4
(2 + 2)</td></tr>
</table>

CEIST 8

	Freagraí Féideartha	Marcanna
A	**Mínigh dhá difríocht idir Trádálaí Aonair agus Comhpháirtíocht mar chineálacha úinéireacht ghnó.** Is éard is trádálaí aonair gnólacht atá faoi úinéireacht agus a rialaíonn duine amháin. Tá an duine seo go hiomlán freagrach as an ngnólacht agus tá dliteanas gan teorainn aige. Coinníonn úinéir amháin na brabúis ar fad. Tá Comhpháirtíocht ann idir 2 agus 20 úinéir (níl aon uasmhéid do ghnólachtaí Dlí/Cuntasaíochta) atá i mbun gnó le chéile chun brabús a dhéanamh. Tá dliteanas gan teorainn acu, ach roinntear an fhreagracht i measc na bpáirtithe go léir. Roinntear na brabúis ar fad i measc na bpáirtithe. Tá caipiteal breise ar fáil chun an gnólacht a mhaoiniú.	**15m** 8 (4+4) 7 (4+3)
B	**(i) Liostaigh dhá cheannteideal a bhíonn san áireamh i bplean gnó.** • Cur síos ar an nGnó agus ar na hÚinéirí • Bainistíocht agus Struchtúr Eagrúcháin • Sonraí Táirgthe • Plean Margaíochta • Taighde agus Anailís Mhargaidh • Plean Airgeadais. **(ii) Mínigh dhá bhuntáiste atá le baint as plean gnó a ullmhú.** Féadfaidh plean gnó cabhrú le gnóthas • Cuspóirí agus spriocanna an ghnólachta a leagan amach go soiléir • Maoiniú a fháil ó iasachtóirí, a gcaithfear a chur ina luí orthu go n-éireoidh leis an bplean • Infheisteoirí ionchais a mhealladh toisc gur féidir leo an riosca a mheas roimh infheistíocht a dhéanamh • Na hacmhainní a bheidh ag teastáil amach anseo a aithint • Pleananna agus réamh-mheastacháin a thaispeáint • Deacrachtaí amach anseo a fheiceáil roimh ré agus dul i ngleic leo • An lucht bainistíochta agus an fhoireann a spreagadh • Fócas agus treoir a thabhairt don ghnólacht • Chun an fhaisnéis riachtanach ar fad a thabhairt do gheallsealbhóirí.	**8m** 4 4 6 6

C	**Mínigh trí cinn ar bith de na foinsí airgeadais seo a leanas.** Is foinse maoinithe fhadtéarmach atá i **Scairchaipiteal/Caipiteal Cothromais,** a chuireann infheisteoirí ar a dtugtar scairshealbhóirí ar fáil. Níl aon urrús ag teastáil. Úsáidtear an t-airgead chun an gnólacht a mhaoiniú. Roinntear aon bhrabúis ar scairshealbhóirí i bhfoirm díbhinní. Fanann an infheistíocht sa chuideachta fad is atá sé ann agus ní aisíoctar é ach amháin ar fhoirceannadh na cuideachta. Foinse maoinithe ghearrthéarmach is ea **rótharraingt bhainc**. Baineann sé le cead a fáil ón mbanc chun níos mó airgid ná mar atá sa chuntas reatha a aistarraingt. Tá an fhoinse airgeadais ghearrthéarmach seo ar fáil ar feadh bliain amháin agus caithfear é a aisíoc le hús. Is é is **léasú** ann ná úsáid a fháil as sócmhainn sheasta de bharr íocaíocht comhaontaithe ar feadh tréimhse 1-5 bliana. Is foinse airgeadais mheántéarmach atá ann, a úsáidtear chun riachtanais mheántéarmacha a fháil ar cíos, ar nós feithiclí agus trealaimh. Ní bhíonn úinéireacht ag an bhfruilitheoir riamh, ach bíonn seilbh agus úsáid aige láithreach. Níl aon urrús ag teastáil. Is é is **iasacht mheántéarma** ann airgead a fhaightear ar iasacht ó bhanc ar feadh tréimhse 1-5 bliana. Caithfear é a aisíoc in aisíocaíochtaí rialta le hús. Is foinse airgeadais mheántéarmach é. Úsáidtear é i gcomhair riachtanais mheántéarmacha ar nós trealaimh, ríomhairí, feithiclí a cheannach. Bíonn úinéireacht láithreach ar an sóchmhainn.	**15m** 5 (3 + 2) 5 (3 + 2) 5 (3 + 2)
D	**Mínigh dhá ghné den Jabtháirgeadh.** • Saincheaptha/Pearsantaithe: déanta ar ordú de réir shonraíochtaí an chustaiméara / úsáidtear é chun míreanna uathúla/aonuaire a tháirgeadh. • Foireann: Teastaíonn saothar ardoilte. Béim ar cheardaíocht. • Straitéis praghsála ard: Go hiondúil, bíonn sé costasach mar gheall ar an leibhéal scile agus saineolais a theastaíonn chun é a tháirgeadh. • Ní táirgtear é le haghaidh stoic.	**15m** 8 (4 + 4) 7 (4 + 3)

E	**Tabhair breac-chuntas ar dhá dhúshlán do ghnólachtaí nuathionscanta in Éirinn**. • Airgeadas – deacair rochtain a fháil ar airgeadas agus cinneadh a dhéanamh ar an bhfoinse maoinithe cheart. Airgeadas fadtéarmach agus meántéarmach ag teastáil. • An struchtúr úinéireachta a roghnú – Caithfidh gnó nuabhunaithe cinneadh a dhéanamh cén struchtúr úinéireachta le roghnú. Beidh impleachtaí aige seo ar dhliteanas, ar chinnteoireacht, ar bhrabúis, ar airgeadas a fháil, ar cháin. • Dúshláin mhargaíochta / Ard-Iomaíocht – deacair sciar den mhargadh a bhunú/áit a fháil sa mhargadh. Dá bharr seo, d'fhéadfaí costais phromóisin cosúil le feachtais fógraíochta a bheith níos airde. • Ardchostais tionscnaimh – e.g. ar Áitreabh, Trealamh, Innealra. • Cothromaíocht oibre is saoil – Teastaíonn uaireanta oibre fada chun gnólacht a thosú.	**10m** 5 (3 + 2) 5 (3 + 2)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán